

ข้อมูลพื้นฐานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวง ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน

ประวัติความเป็นมา

บ้านน้ำแขวง หมู่ที่ ๖ เดิมคือละแวกน้ำแขวง และละแวกท่าควาย ได้แยกหมู่บ้านมาจากบ้านน้ำอูน หมู่ที่ ๑ บรรพบุรุษได้เข้ามาอาศัยอยู่พร้อมกันบ้านน้ำอูน ประมาณสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตอนต้นประชากรที่อพยพมาอาศัยอยู่เป็นคนไทยเหนือและชนคนไทยเขาสายชมพู ปะปนมาบางส่วนได้ย้ายถิ่นฐานมาจากอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา บริเวณบ้านน้ำแขวงมีคนบอกเล่ามาว่า มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้มานานาพันธุ์ แถวละแวกท่าควายในอดีตมีควายป่าจำนวนมากลงมากินน้ำ กินหญ้าและสัตว์ป่าอื่นๆ อีกหลายชนิดแม้แต่คนจะเข้าไปแถวนั้นยังไม่ได้ เพราะเกรงว่าจะได้รับอันตรายในแถวนั้นจึงเกิดความสมดุลและอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

ตามที่หมู่บ้านน้ำแขวงและองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่นจังหวัดน่าน ได้มีหนังสือที่ นน ๑๐๑๗/๓๑๘๘ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนจัดตั้งศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในพื้นที่เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับราษฎร บ้านน้ำแขวง ตามการร้องขอมาจากประชาชนในหมู่บ้าน ผ่านทางนายอำเภอนาหมื่น และผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

เนื่องจากประชาชนในหมู่บ้านยังมีความยากจน และประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีรายได้้น้อย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องขยายผลกันต่อไปเพื่อแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความยั่งยืนบนวิถีชีวิตพอเพียง

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจึงมีหน้าที่สำรวจพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิโครงการหลวง พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองลี เพื่อทำการวิเคราะห์พื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนในเบื้องต้น

สภาพทั่วไป

ขนาดที่ตั้ง

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวงตั้งหมู่บ้านน้ำแขวง ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอนาหมื่น เป็นระยะทางประมาณ ๒๓ กิโลเมตร อยู่ห่างจากเมืองน่านเป็นระยะทางประมาณ ๑๐๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๗,๕๓๘ ไร่ สภาพพื้นที่ทั่วไปของหมู่บ้านน้ำแขวงตั้งอยู่บนเทือกเขาสลับซับซ้อนของเทือกเขาหลวง-พระบาง ความสูง ประมาณ ๓๐๐-๑,๔๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางโดยเฉลี่ยแล้วพื้นที่ส่วนใหญ่ ตั้งอยู่บนความสูงประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ เมตรเกือบร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งหมด มีอาณาเขตติดต่อพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านแซว
ตะวัน ตำบลสันทะ อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน	
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านน้ำ
อุ้น ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน	
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านปิง
ใน ตำบลปิงหลวง อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน	
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านน้ำ
อุ้น ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน	

หมู่บ้านที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวงมีดังนี้

หมู่บ้านน้ำอุ้น เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ สันนิษฐานว่ามีประชาชนมาตั้งถิ่นฐานอยู่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตอนที่ไทยเรายังทำสงครามกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว มีคนไทยพวกหนึ่งหนีสงครามมา ณ ดินแดนแห่งนี้ ซึ่งมีภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติเป็นแหล่งอาหารและพื้นที่เหมาะแก่การเกษตรคือเป็นที่ราบเชิงเขาและหุบเขา มีภูเขาสลับซับซ้อนประดุจกำแพงเมืองล้อมรอบเรียกขานดินแดนแห่งนี้ว่า เมืองลี ซึ่งคำว่าลีมีความหมายว่า หลบหรือซ่อน (ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองลี)

มีผู้มาอาศัยในหมู่บ้านครั้งแรก ๑๓ ครอบครัวมีผู้นำชื่อ หลวงราชฤทธิ์ แสนหาญ เมื่อมีประชากรเพิ่มขึ้น ก็มีการขยายพื้นที่ทางการเกษตร และสร้างบ้านเพิ่มขึ้นโดยขยายพื้นที่ไปทางละแวก น้ำแขวง และท่าควาย (บ้านน้ำแขวงในปัจจุบัน) และมีประชากรย้ายมาจากอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดแพร่ และชนเผ่าขมุ

มีระยะทางห่างจากตัวอำเภอนาหมื่น ประมาณ ๒๗ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดน่าน ระยะทาง ๑๐๗ กิโลเมตร ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านน้ำแขวง หมู่ที่ ๖ ตำบลเมืองลี
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านนาม่วง หมู่ที่ ๗ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านปิงใน หมู่ที่ ๓ ตำบลปิงหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๕ ตำบลเมืองลี

บ้านป่าซาง หมู่ที่ ๒ ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอนาหมื่น ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดน่าน ประมาณ ๑๐๕ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านเก่าสันนิษฐานตามคำบอกเล่าสืบต่อกันมา มีประชาชนมาตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ประมาณสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่ไทยเรายังทำสงครามกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า ลาว และกัมพูชา มีชาวไทยพวกหนึ่งที่หนีภัยสงครามย้ายถิ่นฐานมาอยู่ ณ ดินแดนแห่งนี้ ตั้งอยู่ห่างกันและมีภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เป็นแหล่งอาหาร และมีพื้นที่เหมาะกับการประกอบอาชีพเกษตร คือ เป็นที่ราบเชิงเขาและหุบเขา มีภูเขาสูงใหญ่สลับซับซ้อน ประดุกำแพงเมืองล้อมรอบ เรียกขานดินแดนแห่งนี้ว่า “เมืองลี” ตามความเข้าใจโดยทั่วไปของชาวบ้าน คำว่า ลี มีความหมายว่า หลบหรือซ่อน

ก่อนจะมีผู้มาอาศัยอยู่มีผู้เล่าว่า มีนายพราน ชื่อ “นาสีหัวกำ” ได้มาล่าวัวป่าหรือกระทิง เดินทางมาพบบริเวณแห่งนี้มีน้ำห้วยหลายสายที่รอบเชิงเขาเหมาะกับการทำการเกษตร มีสัตว์ป่าน้อยใหญ่นานาชนิด และเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ยิ่งนัก จึงได้นำไปให้เพื่อบ้านพึง

ต่อมาจึงมีผู้มาอาศัยอยู่ครั้งแรกสิบกว่าครอบครัว เมื่อมีประชากรเพิ่มขึ้นก็มีการขยายพื้นที่ทางการเกษตรและสร้างบ้านเพิ่มการสร้างที่อยู่อาศัยนิยมไปสร้างเผ่าพืชผลทางการเกษตรเพราะสะดวกในการทำงานและดูแลพืชผลเหล่านั้นไม่ให้สัตว์ป่ามารบกวน โดยขยายพื้นที่ไปตามลำน้ำแข่ง และลำน้ำฮอน ที่ไหลผ่านหมู่บ้านและมีประชากรย้ายมาจากอำเภอบัว จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และชนเผ่าขมุ และประชากรเพิ่มมากขึ้นจากหมู่บ้านกลายเป็นตำบลเมืองลี มีที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านนามวง หมู่ที่ ๗ ตำบลเมืองลี
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านนาหมอ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านนาคา หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๕ ตำบลเมืองลี

หมู่บ้านนาหมอ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือประมาณ ๓,๐๐๐ ปี มาแล้ว ที่มาของชื่อหมู่บ้านเล่ากันว่า เนื่องจากมีชายคนหนึ่งชื่อ จอม เป็นหมอพานล่าเนื้อชื่อ พรานจอม ซึ่งติดตามงาช้างป่า หรือ งาช้างดำมาจากอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มาปักหลักสร้างบ้าน ขุดที่นาทำกินในบริเวณนี้ จนมีคนรู้จักไปทั่วว่าเป็นหมอพราน ต่อมาคนจึงเรียกกันว่า “บ้านนาหมอ” เนื่องจากในหมู่บ้านมีที่นา และมีคำว่าหมอ หมายถึงชื่อบ้านหมอพรานจอมนั่นเอง มีที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๕ ตำบลเมืองลี
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านนาคา หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านป่าซาง หมู่ที่ ๒ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับป่าไม้เขตอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

หมู่บ้านนาคา หมู่ที่ ๔ อยู่ในเขตตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน เดิมขึ้นอยู่กับอำเภอนาน้อย มีเขตติดต่อกับจังหวัดแพร่ในทางทิศตะวันตก ซึ่งมีเรื่องเล่าต่อๆ กันมาว่าบ้านนาคา เป็นที่อาศัยของพญานาค ๒ ตัว ที่อยู่หนองน้ำทางทิศเหนือในหมู่บ้าน ในคืนวันเพ็ญหรือวันออกพรรษา นาคสองตัวจะออกมาเล่นน้ำที่หนองน้ำ จึงเป็นเหตุของชื่อบ้านนาคานั้นเอง มีนายพรานจากต่างถิ่นมาล่าวัวทองคำ และได้มาเจอวัวอยู่ที่ป่าที่บึงทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านซึ่งมีต้นมะค่าอายุหลายร้อยปี และวัวทองได้หายจากไปบริเวณนั้น บ้านนาคามีผู้มาตั้งรกรากอยู่ในหมู่บ้านในช่วงไหนมีใครทราบแต่อยู่มานานหลายร้อยปี เพราะทราบผู้สูงอายุเล่าให้ฟังเท่านั้นเอง ในตำบลเมืองลีมีหลายหมู่บ้าน ซึ่งสำเนียงเสียงพูดจะแตกต่างกัน ออกไปซึ่งคาดว่าจะเป็นเกิดจากการอพยพย้ายถิ่นทางการเมืองในสมัยโบราณ เพราะเมืองลีเดิมเรียกกันว่าเมืองลีนั่นเอง มีที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านนาหมอ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองลี
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านดอนมูล ตำบลปิงหลวง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านดอนมูล ตำบลปิงหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

หมู่บ้านวังน้ำเย็น (เดิมชื่อบ้านน้ำลีเหนือ) เริ่มก่อตั้งประมาณ ๔ - ๕ ร้อยปี ที่ผ่านมามีภูเขาล้อมรอบที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ ป่า และสัตว์ป่านานาชนิด อาทิ ปลาหมิ่น ปลาพุง ทิศเหนือติดกับม่งขุนสถาน อำเภอนาน้อย ห่างจากตัวจังหวัด ๑๑๕ กิโลเมตร ห่างจากตัวอำเภอ ๒๘ กิโลเมตร ห่างจากบ้านนาหมอ ๕ กิโลเมตร ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และเสริมไม้ไผ่

ประมาณ ๓-๔ ร้อยปี มีชนเผ่าขมุ - นาง ได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่มาก่อน แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าอพยพมาจากไหนสมัยปู่ ย่า ตา ยาย ได้เล่าว่า สภาพที่นี่ยอดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าและสัตว์ป่านานาชนิด ต่อจากนั้นมา เผ่าขมุ - ยาง ก็ได้อพยพจากที่นี้ไปไม่รู้อพยพไปอยู่ที่ใด พวกเขาได้ทิ้งหม้อ ถ้วย ชามแตกทิ้งไว้ทั่วบริเวณตามที่ราบทุกที่ทุกแห่ง และต้นไม้ที่พวกเขาปลูกทิ้งไว้อายุประมาณ ๔ ร้อยปี บางครอบครัวก็อยู่ที่นี้ต่อจากนั้นมา ก็มีนายบุญ - นายสัน ต้นแสน ขมุที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่มาก่อน และนายศรีรี มาละโส ได้อพยพมาจากบ้านธงน้อย อำเภอเมืองน่าน หลบหนีจากการเกณฑ์ทหารสมัยรบ หอก - ดาบ ได้หลบหนีมาอยู่ที่นี่ก็มีภรรยาเป็นลูกสาวขมุ - ยาง สมัยปี ๒๕๑๘ - ๒๕๑๙ มีการเดินเท้าขึ้นตามลำน้ำ มาตลอดสายปี ๒๕๒๐ ก็มีการตัดไม้สำประทานจากน่าน ทำไม้ ต้นไม้แดงดงไม้โยมหอม ได้ทำทางถนนเดินนำไม้ออกจากพื้นที่บ้านน้ำลีเหนือก็มีถนนเดินบัดนั้นเป็นต้นมา ในปี ๒๕๒๒ ก็มีการตั้งโรงเรียนขึ้น สมัยนั้น นายดิเรก ถึงฝั่ง เป็นหัวหน้า กิ่งอำเภอนาหมื่น มีผู้บริจาคที่ดิน จำนวน ๕ ไร่ เพื่อก่อสร้างโรงเรียน คือ นายหมวก ต้นแสน ชื่อโรงเรียน บ้านน้ำลีเหนือ ปี ๒๕๒๓ ก็แยกหมู่บ้านออกจากบ้านนาหมอ เป็น หมู่ที่ ๑๔ ตำบลเมืองลี ต่อจากนั้นมา ปี ๒๕๒๔ ตำบลเมืองลี แยกเป็น ๒ ตำบล คือตำบลเมืองลี และตำบลปิงหลวง ก็ตั้งชื่อบ้านใหม่ ชื่อบ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๕ ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน โดยมีนายสมบูรณ์ ทะโน เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก อยู่ห่างจากอำเภอ ๓๗ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัด ๑๐๗ กิโลเมตร ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านขุนสถาน อำเภอนาน้อย
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านนาหมอ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านน้ำอูน หมู่ที่ ๑ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

หมู่บ้านนาม่วง หมู่ที่ ๗ ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๘ โดยแยกมาจากบ้านป่าซาง หมู่ที่ ๒ ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน อยู่ห่างจากตัวอำเภอ ๒ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัด ๑๐๖ กิโลเมตร โดยมีสายเสวียน ปันติ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ กว่าไร่ ประชากรส่วนใหญ่ย้ายมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดแพร่ อุตรดิตถ์ เชียงราย มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๗ หลังคาเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร

บ้านนาม่วง หมู่ที่ ๗ ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน มีพื้นที่ประมาณ ๒,๐๐๐ กว่าไร่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อยู่ภายใต้การปกครองของนายสง่า จินะแปง ผู้ใหญ่บ้านนาม่วง มีที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านน้ำอูน หมู่ที่ ๑ ตำบลเมืองลี
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านป่าซาง หมู่ที่ ๒ ตำบลเมืองลี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านปิงโน หมู่ที่ ๓ ตำบลปิงหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๕ ตำบลเมืองลี

ลักษณะภูมิประเทศ

หมู่บ้านน้ำแขวง มีสภาพพื้นที่เป็นหุบเขาสลับซับซ้อน มีความลาดชันสูง มีบางส่วนเป็นพื้นที่ราบ จุดสูงสุดสูงประมาณ ๑,๓๔๒ เมตร จุดต่ำสุดประมาณ ๒๙๓ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ที่ตั้งหมู่บ้านมีความสูงเฉลี่ย ๓๐๐-๑,๖๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

หมู่บ้านป่าซาง มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน พื้นที่ราบเป็นบางส่วน ด้วยของสภาพพื้นที่ประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา บริเวณหมู่บ้านล้อมรอบด้วยภูเขาสลับกับที่ลาดชัน พื้นที่ส่วนใหญ่บ้านอุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ มีลำห้วยไหลผ่านได้แก่ลำน้ำแขวง ซึ่งใช้ทำการเกษตรได้ตลอดปี

หมู่บ้านนาหมอ มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลาดชัน อยู่ในเขตป่าสงวน ก่อนที่จะตั้งหมู่บ้านมีสภาพเป็นป่าโปร่งและป่าดิบประกอบไปด้วยต้นไม้เล็กใหญ่ เช่น ไม้สัก ไม้ดู่ ไม้ยาง ฯลฯ มีลำห้วยไหลผ่านและหนองน้ำ ซึ่งเป็นที่อาศัยของสัตว์น้อยใหญ่ แต่ปัจจุบันก็ยังลำน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี และมีลำห้วยน้ำทวาย ชาวบ้านนาหมอก็อาศัยลำห้วยทั้ง ๒ สาย เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ตลอด

หมู่บ้านนาคา มีบริเวณหมู่บ้านล้อมรอบด้วยภูเขาสลับกับที่ลาดชัน

หมู่บ้านวังน้ำเย็น โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบน้อยล้อมรอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อน ที่ส่วนมากจะเป็นที่ราบสูงมีป่าไม้เป็นภูเขาโอบล้อมรอบ

หมู่บ้านนาม่วง มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ มีภูเขาสลับซับซ้อน มีลำห้วยน้ำอูน - น้ำแขวง ไหลผ่าน มีที่ราบและเชิงเขาเป็นพื้นที่ทำการเกษตร มีทรัพยากรธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์ สภาพทั่วไปเป็นพื้นที่ที่เป็นป่าร้อนชื้น

สภาพพื้นที่ทั่วไปของหมู่บ้าน ตั้งอยู่บนเทือกเขา สลับซับซ้อนของเทือกเขาหลวง-พระบาง ความสูงประมาณ ๓๐๐-๑,๔๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางโดยเฉลี่ย แล้วพื้นที่ส่วนใหญ่ ตั้งอยู่บนความสูงประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ เมตรเกือบร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

ระดับความลาดชันของพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวง ถือว่ามีความลาดชันสูง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่มีความสูงชัน ซึ่งจะเห็นได้จากพื้นที่สูงชันมากที่มีกว่าร้อยละ ๕๓ ของพื้นที่ อีกทั้งจำนวนพื้นที่ราบที่มีแค่ร้อยละ ๑๑ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีพื้นที่ราบค่อนข้างน้อย ที่เหลือคือพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ไม่เหมาะต่อการทำการเกษตรเนื่องจากจะก่อให้เกิดการพังทลายของหน้าดินที่สูงนั่นเอง

ลักษณะดิน

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงบ้านน้ำแขวงมีลักษณะดินต้นและลึกปะปนกันไปดินต้นจะพบตามพื้นที่ลาดชัน ส่วนดินลึกพบตามที่ราบต่ำและหุบเขา ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูงแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับหินต้นกำเนิดของดิน การทำการเกษตร การอนุรักษ์ป่าไม้ และ อัตราการพังทลายของดิน

การชะล้างพังทลายของดิน พื้นที่บ้านน้ำแขวงเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สูงจึงมีการพังทลายของหน้าดินค่อนข้างสูง ดังจะเห็นได้จากระดับการชะล้างรุนแรงที่สูงถึงร้อยละ ๖๖.๕๔ ส่วนอัตราการชะล้างน้อยมากมีเพียงร้อยละ ๒๐.๓๗ เท่านั้น เท่ากับว่าพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง มีอัตราการชะล้างของหน้าดินรุนแรง

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงบ้านน้ำแขวง อยู่ในเขตภูมิอากาศประเภทฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู ซึ่งมีอากาศแห้งแล้ง และเปียกชื้น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดเอาความชุ่มชื้นและเมฆฝนเข้ามาทำให้เกิดฤดูกาลต่างๆ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาลดังนี้

- ฤดูฝน ระหว่างพฤษภาคม-ตุลาคม มีฝนตกชุก
- ฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ ในเดือน

ธันวาคม-มกราคม จะมีอากาศหนาวจัด

- ฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน อุณหภูมิโดยเฉลี่ย

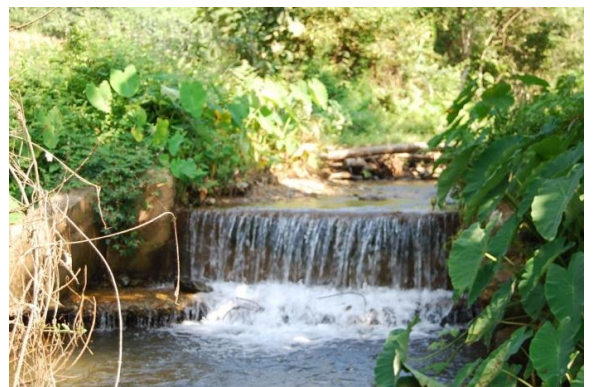
ประมาณ ๓๐ องศาเซลเซียส

แหล่งน้ำที่สำคัญของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำเค็ม

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ตั้งอยู่บนพื้นที่ลุ่มน้ำน่านส่วนที่ ๓ ลุ่มน้ำย่อยห้วยห่านและลุ่มน้ำแขง มีลำห้วยห่านและห้วยน้ำแขวงเป็นทางน้ำหลัก มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ในช่วงฤดูฝนมีน้ำท่วมในบางจุด พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยห้วยห่านตั้งอยู่บนพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๑A ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบน ส่วนในพื้นที่ต่ำลงมาอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๒ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดในลาดไหล่เขา โดยในช่วงติดลำห้วยตอนล่างจะเป็นพื้นที่ปลูกข้าวเป็นลุ่มน้ำชั้น ๔ พื้นที่ลุ่มน้ำห้วยห่าน อยู่ระหว่างพื้นที่การขยายเขตอุทยานแห่งชาติขุนสถาน แต่ยังมีปัญหาขัดแย้งเรื่องการใช้พื้นที่กับเกษตรกร

แหล่งน้ำผิวดิน

แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่บ้านน้ำแขวงส่วนใหญ่เป็นลักษณะลำห้วย ที่มีน้ำไหลตลอดปีซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ได้ มีการสร้างฝายกักเก็บน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง แหล่งน้ำสำคัญที่ใช้ในพื้นที่บ้านน้ำแขวงคือลำห้วยห่านและห้วยน้ำแขวง ซึ่งเป็นลำน้ำสายหลักของหมู่บ้าน

พื้นที่ลุ่มน้ำ

หมู่บ้านน้ำแขวงตั้งอยู่บนพื้นที่ลุ่มน้ำสองลุ่มน้ำคือ ลุ่มน้ำน่านส่วนที่ ๓ และลุ่มน้ำแหง โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนลุ่มน้ำน่านส่วนที่ ๓ กินพื้นที่กว่าร้อยละ ๙๗ ส่วนที่เหลือคือพื้นที่ลุ่มน้ำแหงซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ นั่นก็คือพื้นที่ต้นน้ำที่ต้องอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำต่อไป

ลุ่มน้ำ	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
น้ำแหง	๐.๓๒	๑๙๘.๖๙	๒.๖๔
แม่น้ำน่านส่วนที่ ๓	๑๑.๗๔	๗,๓๔๐.๒๒	๙๗.๓๖
รวม	๑๒.๐๖	๗,๕๓๘.๙๑	๑๐๐.๐๐

ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวงส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๑A เป็นพื้นที่กว่าร้อยละ ๗๗ คือเป็นพื้นที่ยังคงสภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์ จำเป็นที่จะรักษาสงวนไว้เพื่อเป็นต้นน้ำลำธาร และเป็นเขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไป ส่วนพื้นที่ที่เหลือตั้งอยู่บนชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๒ และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๔ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๒ นั้นมีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๒๐ ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำชั้นรอง ส่วนชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๔ เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร

ระดับความสูง	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๑A	๙.๒๙	๕,๘๐๗.๐๕	๗๗.๐๓
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๒	๒.๔๕	๑,๕๓๑.๙๐	๒๐.๓๒
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๔	๐.๓๒	๑๙๘.๙๖	๒.๖๕
รวม	๑๒.๐๖	๗,๕๓๘.๙๑	๑๐๐.๐๐

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑A หมายถึง พื้นที่ยังคงสภาพเป็นป่าสมบูรณ์ซึ่งจำเป็นที่จะต้องสงวนไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และเป็นทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ และห้ามมิให้มีกิจกรรมของมนุษย์ในพื้นที่ดังกล่าว

พื้นที่ชั้นคุณภาพที่ ๒ หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำซึ่งมีลักษณะทั่วไปมีคุณภาพเหมาะสมต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองลงมาและสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมที่สำคัญได้ เช่น การทำเหมืองแร่ เป็นต้น

พื้นที่ชั้นคุณภาพที่ ๔ หมายถึงพื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่สภาพป่าได้ถูกบุกรุกแผ้วถางเป็นที่ใช้ประโยชน์ เพื่อกิจการพืชไร่เป็นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปเป็นเนินเขาหรือชันบันไดหรือช่วงต่อระหว่างที่ราบลุ่มกับเชิงเขา หรือพื้นที่สองฝั่งลำน้ำที่ยังอยู่บนที่ดอน ซึ่งป่าที่ปกคลุมหรือที่เคยปกคลุมอยู่เป็นป่าผสมผลัดใบ ป่าเต็งรัง และ/หรือป่าละเมาะ มีความลาดชันของพื้นที่

โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๖-๒๕ เปอร์เซ็นต์ มีลักษณะทางธรณีที่ประกอบด้วยหินหรือตะกอน ซึ่งกำเนิดดินที่ยากต่อการถูกชะล้างพังทลาย ดินลึกถึงค่อนข้างลึก ความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างสูง และมีสมรรถนะการพังทลายต่ำ

ป่าไม้

บ้านน้ำแขวง ตั้งอยู่ในหุบเขาสลับซับซ้อนอันมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งพื้นที่ส่วนใหญ่ยังตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ เนื่องจากบ้านน้ำแขวง ตั้งอยู่ห่างไกลการขนส่งไม่สะดวก จึงทำให้ยังคงรักษาความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ไว้ได้ เห็นได้จากพื้นที่อนุรักษ์ที่มีจำนวนถึงร้อยละ ๙๓.๑๗ ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์อันมีค่าของประเทศ แต่มีพื้นที่ทำกินบางส่วนทับซ้อนเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งจะต้องดำเนินการแก้ไขต่อไป

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ

บ้านน้ำแขวงมีพื้นที่ที่เป็นป่าโดยมากอีกทั้งพื้นที่บางส่วนยังเป็นป่าสมบูรณ์จึงทำให้ได้รับรองประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นพื้นที่กว่า ๗,๐๒๓ ไร่ เป็นแหล่งอนุรักษ์ป่าไม้ ต้นน้ำลำธารและสัตว์ป่า ที่สำคัญของหมู่บ้าน และประเทศชาติ

๒) การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวง อยู่ในพื้นที่ป่าพื้นที่อนุรักษ์ (โซน C) ๗,๐๒๓.๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๑๗ และอยู่ในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (โซน E) ๑๔๐.๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๖ ของพื้นที่ที่เหลืออยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ

พื้นที่ป่าจำแนก	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
พื้นที่อนุรักษ์ (โซน C)	๑๑.๒๔	๗,๐๒๓.๘๓	๙๓.๑๗
พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (โซน E)	๐.๒๒	๑๔๐.๒๗	๑.๘๖
นอกขอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ	๐.๖๐	๓๗๔.๘๑	๔.๙๗
รวม	๑๒.๐๖	๗,๕๓๘.๙๑	๑๐๐.๐๐

การคมนาคม

บ้านน้ำแขวง ตั้งอยู่ห่างจากบ้านน้ำอูนซึ่งเป็นบ้านหลักเพียง ๑ กิโลเมตร มีถนนลาดยางกว้าง ๔ เมตรระยะทาง ๒ กิโลเมตร ที่เหลือเป็นทางลูกรัง จากนั้นเดินทางตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ถึง อำเภอยางสีสุราช แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๖ ถึงอำเภอนาหมื่น ระยะการเดินทางจากสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ถึงโครงการขยายผลโครงการหลวงน้ำแขวง ใช้เวลาในการเดินทาง ๔ ชั่วโมง ๓๗ นาที (ระยะทาง ๒๘๔ กิโลเมตร)

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมจะเป็นถนนคอนกรีตและถนนลาดยาง สะดวกในทุกฤดู และมีน้ำอุปโภคบริโภคตลอดปี มีไฟฟ้าใช้ทุกหลังคาเรือน โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งศูนย์การเรียนรู้ชาวไทยภูเขา (ศศช.) ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำอูน

ไฟฟ้า น้ำประปา และโทรศัพท์

ไฟฟ้า เข้าถึงทั่วหมู่บ้านโดยสายไฟฟ้า

น้ำประปา ใช้น้ำประปาจากลำห้วยห่าน ใช้กันทั้งหมู่บ้านทุกครัวเรือน

โทรศัพท์ มีโทรศัพท์สาธารณะใช้ของ TOT สัญญาณ DTAC และ AIS มีสัญญาณบางพื้นที่

บ้านน้ำแขวงมีรถยนต์กระบะ ๓๐ คัน เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารและค้าขายกับภายนอก รถบรรทุก ๔ ล้อ กลาง ๒ คัน รถแทรกเตอร์ ๒ คัน รถจักรยานยนต์ ๑๗๐ คัน รถไถเดินตาม ๑๑ คัน มีโทรศัพท์พกพา จำนวน ๘๕ ครัวเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ประชากร ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขวง มีจำนวนครัวเรือน ๕๘๐ ครัวเรือนมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒,๓๕๙ คนประชากรส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยภูเขาชนเผ่าม้ง ไทลื้อ คนเมือง และเผ่าเมี่ยน

บ้าน	หมู่ที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน ประชากร
น้ำแขวง	๖	๗๓	๑๙๒
น้ำอูน	๑	๘๒	๒๒๑
วังน้ำเย็น	๕	๓๔	๗๘
ป่าช้าง	๒	๕๕	๑๒๗
นาหมอ	๓	๘๕	๓๓๘
นาคา	๔	๙๕	๓๕๓
นาม่วง	๗	๓๗	๑๑๔
หมู่บ้านพื้นที่ t&v			
ห้วยฮ่อมพัฒนา	๑๓	๑๑๙	๙๓๖
รวม		๕๘๐	๒,๓๕๙

ผู้นำชุมชน

นายสนัด ธิปงสนิท ผู้ใหญ่บ้านน้ำ

แขวง

การศึกษา

โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งศูนย์การเรียนรู้ชาวไทยภูเขา (ศศช.) ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำอูน ประชาชนในพื้นที่บ้านน้ำแขวงส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี

การสาธารณสุข

ไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงมีเพียงอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ประจำหมู่บ้านจำนวน ๗ คน

การประกอบอาชีพ

ประชาชนบ้านน้ำแขวง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ การปลูกข้าวโพด ทำนา ปลูกถั่วเหลือง มีการเลี้ยงสัตว์ได้แก่ วัว ควาย ไก่ หมู และปลา รวมทั้งมีการปลูกไม้สัก ปลูกพืชผักสวนครัว นอกจากนี้ก็รับราชการและค้าขาย เป็นลักษณะเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตัวเองหรือพอเพียงแค่เลี้ยงตัวเองเป็นส่วนใหญ่ผลผลิตที่เกินความจำเป็นของครอบครัวจึงกลายเป็นสินค้า รายได้เฉลี่ยของชาวบ้านน้ำแขวง ๔๕,๔๓๕ บาท/คน/ปี

ด้านสังคมชาวบ้านน้ำแขวง เป็นชุมชนขนาดเล็ก ทำให้มีความใกล้ชิดกันของคนในชุมชนทุกคนในหมู่บ้านรู้จักกัน อีกทั้งยังเป็นสังคมเกษตรกรรมมีวิถีชีวิตในทางเดียวกัน สภาพบ้านเรือน ความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรมอันเดียวกัน ดังนั้นสภาพทางสังคมของคนในหมู่บ้านจึงมีไปในทางเดียวกัน มีความสมัครสมานปรองดองกัน

รายได้

รายได้เฉลี่ยของชาวบ้านน้ำแขวง ๔๕,๔๓๕ บาท/คน/ปี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินของหมู่บ้านน้ำแขวง เป็นไปในลักษณะผสมผสานมีการใช้ที่ดินหลากหลายรูปแบบ เช่น ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ป่าไม้ สวนป่า ที่อยู่อาศัย นาข้าวและอื่น ๆ ในส่วนของรูปแบบการใช้ที่ดินหลัก ๆ คือ ที่อยู่อาศัย ทุ่งหญ้า ป่าไม้ และพืชไร่ ส่วนพื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่นก็มีน้อยลด หล่นกันลงไป ดังจะเห็นได้จากอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ ที่มีการประกอบอาชีพการเกษตรดังนั้นการใช้พื้นที่ส่วนใหญ่นอกจากการที่อยู่

อาศัยแล้วก็เป็นพื้นที่ เพื่อการเกษตร เลี้ยงสัตว์และป่าไม้ เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
นาข้าว	๐.๐๘	๕๑.๙๑	๐.๖๙
บ่อดิน	๐.๐๖	๔๐.๓๗	๐.๕๔
ป่าประเภทผลัดใบ	๑.๕๔	๙๖๔.๕๙	๑๒.๗๙
พืชไร่	๐.๔๒	๒๖๒.๑๗	๓.๔๘
พื้นที่ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	๒.๖๒	๑,๖๓๙.๗๘	๒๑.๗๕
ไม้ผล	๑.๔๕	๙๐๖.๓๒	๑๒.๐๒
หมู่บ้าน	๔.๗๔	๒,๙๖๐.๐๗	๓๙.๒๖
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	๑.๑๔	๗๑๓.๗๑	๙.๔๗
รวม	๑๒.๐๖	๗,๕๓๘.๙๑	๑๐๐.๐๐

แหล่งเงินทุน

กลุ่มออมทรัพย์, กองทุนหมู่บ้าน, กองทุน กข.คจ. ธนาคารเพื่อการเกษตร

การรวมกลุ่มของเกษตรกร

๑ กลุ่มอาชีพสวน

หมวก

ผลผลิตทางการเกษตร

- ๑ ผลผลิตจากการทำนา
๒. ผลผลิตจากการทำ
๓. ผลผลิตจากการทำไร่
๔. ผลผลิตจากการสัตว์
๕. ผลผลิตจากการแปร

สวน

รูปผลผลิตทางการเกษตร

แหล่งท่องเที่ยว

น้ำตกน้ำแขวง ซึ่งอยู่ในอาณาเขตบ้านน้ำแขวง ห่างจากหมู่บ้านประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร สภาพน้ำตกมีหลายชั้นสวยงามมาก เหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ปัญหา อุปสรรค และศักยภาพของชุมชนบ้านน้ำแขวง

ปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนา

ปัญหาของชุมชน

๑. ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ ซึ่งสืบเนื่องมาจากการขาดแคลนที่ดินทำกิน และความต้องการพื้นที่ปลูกข้าวโพดซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากเกษตรกร ทำให้ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

๒. ปัญหาการขาดแคลนพื้นที่ทำกิน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของหมู่บ้านมีลักษณะเป็นภูเขา สลับซับซ้อนพื้นที่ราบมีน้อย ดังนั้นพื้นที่ทางการเกษตรจึงมีน้อยตามไปด้วย ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน เพราะพื้นที่หมู่บ้านยังคงเกี่ยวกับพื้นที่อนุรักษ์ ขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์กับพื้นที่ทำกินยังไม่มีแนวแบ่งแยกชัดเจน

๓. ปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้น้อย ผลิตหรือกำไรขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีฐานะยากจน

ความต้องการของชุมชน

๑. การมีอาชีพเกษตรกรรมที่มั่นคง ยั่งยืน และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงของลูกหลานภายภาคหน้าให้ยั่งยืนสืบไป

ปัญหาและความต้องการของบ้านขยาย

ลำดับ	ปัญหา	วิธีการแก้ไขปัญหา	ความต้องการ
๑	น้ำดื่มไม่สะอาด	๑. สร้างระบบประปา น้ำดื่มที่มีมาตรฐาน สามารถนำไปดื่มได้ ๒. แต่ละครัวมีถังกรองน้ำประปา ๓. สร้างถังกรองน้ำประปาขนาดใหญ่เพื่อใช้ระดับหมู่บ้าน	๑. ก่อสร้างระบบประปาเพื่อการอุปโภค บริโภค ๒. ขุดเจาะบ่อบาดาล ๓. ก่อสร้างถังกรองน้ำประปาขนาดใหญ่
๒.	น้ำไม่เพียงพอต่อการทำ การเกษตร	๑. จัดทำระบบชลประทานที่เหมาะสม ๒. อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ให้มีความอุดมสมบูรณ์	๑. ขุดลอกลำเหมือง ๒. ก่อสร้างตาดลำเหมือง ๓. ก่อสร้างฝายกั้นน้ำ
๓	พื้นที่ทำการเกษตรพังทลาย	๑. ปลูกพืชเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน	๑. ก่อสร้างพนังกั้นน้ำ เพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะ
๔	ราคาผลผลิตตกต่ำ	๑. เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการผลิต ๒. จัดให้มีการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร	๑. ต้องการให้มีการประกันราคาผลผลิต
๕	สิ่งแวดล้อมขาดการดูแลเอาใจใส่	๑. สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒. สร้างมาตรการเกี่ยวกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ๓. รณรงค์ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. ปลูกป่าไม้ชุมชน ๒. ต้องการให้คงไว้ซึ่งป่าชุมชนที่อุดมสมบูรณ์ ๓. รณรงค์การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ๔. เข้ารับการฝึกอบรมอนุรักษ์ รักษาสิ่งแวดล้อม

๖	ประชาชนชาติที่ดันทำกิน	๑. การสร้างอาชีพเสริม ๒. การฝึกทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ๓. ให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑. สนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพเสริม นอกเหนือจากการทำการเกษตร ๒. สร้างรายได้จากการประกอบอาชีพเสริม
๗	ประชาชนขาดทักษะการประกอบอาชีพ	๑. จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริม	๑. ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริม
๘	ประชาชนขาดทุนในการประกอบอาชีพ	๑. จัดฝึกอบรมให้กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็ง ๒. สร้างมาตรการระดมทุนในการเสริมสร้างอาชีพ ๓. ขอรับสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ	๑. รวมหุ้นกันภายในกลุ่มอาชีพ ๒. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ๓. ขอรับสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ
๙	ประชาชนไม่ได้รับการออกกำลังกายที่ถูกต้อง	๑. ส่งเสริมการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ๒. รณรงค์ให้มีการออกกำลังกายอย่างแพร่หลาย	๑. ฝึกอบรมเทคนิคการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ๒. การจัดหาอุปกรณ์การออกกำลังกาย ๓. จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย
๑๐	ขาดอุปกรณ์การออกกำลังกาย	๑. จัดหาอุปกรณ์การออกกำลังกาย ๒. แนะนำวิธีการออกกำลังกาย	๑. จัดซื้ออุปกรณ์การออกกำลังกาย ๒. ผลิதுอุปกรณ์การออกกำลังกายด้วยตนเอง
๑๑	ประชาชนมีรายได้น้อย	๑. ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ๒. การจัดทำบัญชีครัวเรือน ๓. การทำความเข้าใจกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑. ส่งเสริมอาชีพของประชาชน ๒. ฝึกอบรมการประกอบอาชีพต่างๆ ๓. การจัดทำบัญชีครัวเรือน
๑๒	ขาดความรู้การดูแลสุขภาพเบื้องต้น	๑. ส่งเสริมการออกกำลังกาย ๒. ส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี ๓. การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ ๔. การเฝ้าระวังโรคติดต่อและไม่ติดต่อ ๕. การคัดกรองสุขภาพ ๖. การจัดตั้งกองทุนสุขภาพตำบล	๑. การตรวจหาพยาธิในร่างกาย ๒. การตรวจหาสารพิษในกระแสเลือด ๓. การตรวจมะเร็งมดลูกและมะเร็งเต้านม ๔. การส่งเสริมสุขภาพ ๕. การตรวจสุขภาพประจำปี ๖. การจัดตั้งกองทุนสุขภาพตำบล
๑๓	ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน	๑. การประสานงานเพื่อจัดทำเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน	๑. ต้องการเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของตนเอง
๑๔	ที่ทิ้งขยะ	๑. ก่อสร้างเตาเผาขยะขนาดใหญ่ ๒. การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง	๑. จัดให้มีรถเก็บขยะและคนงานเก็บขยะ ๒. สถานที่กำจัดขยะ

ผู้ปฏิบัติงาน

นายชวลิต สุทธเขตต์

นายอานนท์ ยอดญาติไทย

นายสถิตย์ สี่มา

นายวัชชัย ยะอิน

ผู้จัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงกลุ่มลุ่มน้ำน่าน

ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
กลุ่มลุ่มน้ำน่าน

เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขว่ง

เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแขว่ง